

ปัญหาการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

นางสาวชนิดาพร ภูเรือน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE OBSTACLES OF ASSET CONFISCATION
UNDER ANTI-MONEY LAUNDERING ACT B.E.1999

Miss Chanidaporn Phuruan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2008
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตาม
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

โดย

นางสาวชนิตาพร ภูเรือ

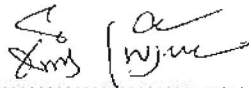
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส

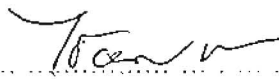
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

คณบดีคณะนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

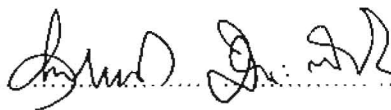
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ไชยศ เหมะรัชคะ)

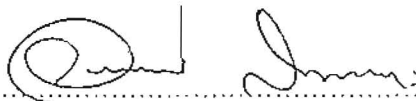
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ อรรถพล ลิขิตจิตตะ)

ชนิดาพร ภูเวียง : ปัญหาการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542. (THE OBSTACLES OF ASSET CONFISCATION UNDER ANTI-MONEY LAUNDERING ACT B.E. 1999) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, 162 หน้า.

อาชญากรรมเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและคงอยู่ในสังคม ขณะที่สังคมพยายามควบคุมอาชญากรรมที่เกิดขึ้น อาชญากรรมก็มีการพัฒนาตัวเองตลอดเวลา และนอกจากรูปแบบในการก่ออาชญากรรมที่เปลี่ยนไป วัตถุประสงค์ในการประกอบอาชญากรรมก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากเดิมที่เป็นการประกอบอาชญากรรม เพื่อล้างแค้นหรือเพื่อการดำรงอยู่ของชีวิต กลายมาเป็นการก่ออาชญากรรมเพื่อผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นตัวเงิน หรือทรัพย์สินที่มีมูลค่ามหาศาล ปัจจุบันพบว่า การฟอกเงินถือเป็นปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สร้างความเสียหายในวงกว้าง

แม้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะเป็นกฎหมายที่เข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างมาตรการในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยมีการนำมาตราการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่งมาใช้บังคับ และได้ขยายหลักเกณฑ์การดำเนินการกับทรัพย์สินให้มีขอบเขตกว้างขึ้น กล่าวคือ สามารถยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ทั้งหมด โดยไม่คำนึงว่าทรัพย์สินดังกล่าวจะมีการโอน รับโอน จำหน่าย ซุกซ่อน ปกปิด เปลี่ยนสภาพไปหลายครั้งแล้ว หรือตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลอื่นแล้วก็ตาม ซึ่งเป็นข้อจำกัดในกฎหมายอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่งดังกล่าวนับว่าเป็นมาตรการใหม่ยังไม่เคยถูกใช้มาก่อน ดังนั้นการบังคับใช้มาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่งตามกฎหมายฉบับนี้พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ ทั้งในแง่ของข้อกฎหมายและในการปฏิบัติตามกฎหมาย อันเกิดมาจากการที่กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ยังมีช่องว่าง ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายยังขาดแนวทางที่ชัดเจนในการถือปฏิบัติ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาในการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นกรณีทรัพย์สินสูญหายหรือไม่อาจติดตามกลับคืนมาได้และภายหลังศาลได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินหรือกรณีประเทศไทยได้รับคำร้องขอจากต่างประเทศเพื่อให้ดำเนินการกับทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ภายในประเทศหรือแม้แต่มีการนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาชำระเป็นค่าเบี้ยประกันตามสัญญาประกันชีวิตหรือจ่ายเป็นค่าจ้างทนายความก็ตาม ขณะเดียวกันได้เสนอแนวทางในการบังคับคดีเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งศาล อันจะทำให้การดำเนินคดีฟอกเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าการบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินจะเป็นไปโดย ความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและกระหนาบสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่รัฐธรรมนูญรับรองน้อยที่สุด สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....ปัทมา ภูเวียง
ปีการศึกษา.....2551.....ลายมือชื่ออ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4986227334 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : ANTI-MONEY LAUNDERING / ASSET FORFEITURE PROCEDURES

CHANIDAPORN PHURUAN : THE OBSTACLES IN OF ASSET CONFISCATION

UNDER THE ANTI-MONEY LAUNDERING ACT B.E. 1999. ADVISOR :

PROF.VIRAPHONG BOONYOBHAS, 162 pp.

Crime is a behavior occurs and remains in society. While the society is trying to control, it evolves. Its pattern changes, as well as its objectives, from revenge or existence to large amount of benefit. Money Laundering is viewed as economic crime that cause a vast area of damages.

Although the Anti-Money Laundering Act (AMLA) has strengthen the measures to prosecute offender and forfeit their proceeds of crime by adopting for a civil forfeiture procedure and, over time, expand its definition of asset (to be forfeited) regardless of how many times it was transferred, sold, hidden, or disguised, including when the right over the asset is transferred to a bona fide third party-which is a restriction in other laws such as the penal code or the Act on Measures for the Suppression of Offenders in an Offense Relating to Narcotics RE 2534. Because civil forfeiture procedure is a pioneer, it faces problems and hardship in application in both legislature and procedure aspects, which occurs from the gaps in present laws and the competent officials enforcing the law also lack of guidance or best practices. This thesis points out the interesting obstacles in forfeiture procedure under the AMLA in certain area such as when the asset ordered forfeited but lost or unrecoverable or when Thailand received a request to proceed with asset in the Kingdom or when there is a need to spend the seized asset for life policy premium or lawyer fee. This thesis also suggests the execution in accordance with the judgment to enhance efficiency in procedure of money laundering case, to ensure justice and minimal damage to human rights under the Constitution the serve the will of the AMLA.

Field of Study : ..... Laws .....

Academic Year : ..... 2008 .....

Student's Signature

Advisor's Signature

C. Phuruan
Viraphong Boonyobhas

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญ โยภาส ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าอภัยรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำทางวิชาการ ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดจนได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อรองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ และท่านอาจารย์อรณพ ลิขิตจิตตะ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อคิดและคำแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนกราบขอบพระคุณนายวิฑูร นิธิมูธาภูล ผอ.สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและสืบสวนทางการเงิน พันตำรวจโทธิรพงษ์ ดุลยวิจารณ์ ผอ.ส่วนสืบสวนทางการเงิน สำนักงาน ปปง. ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ให้คำแนะนำ เสนอแนะแนวความคิดเห็นทางวิชาการและให้ประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง อันนำมาสู่การวิเคราะห์ วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ชาว ปปง. และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจที่มีได้กล่าวมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายที่สำคัญยิ่ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดา ที่คอยอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พอจะมีประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสในการศึกษา แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว